

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 27. januar 2010
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2009-150-1534
Dok.: SJE43221

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 398 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. december 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Brian Mikkelsen

/

Nicolai Pii

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 398 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for hvorledes Lissabon-traktaten og en evt. vedtagelse og gennemførelse af det fremlagte Stockholm-program sætter rammer og påvirker dansk retspolitik fremover”

Svar:

1. Den 1. december 2009 trådte Lissabontraktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab i kraft.

Traktaten indebærer store ændringer af den måde, som EU-medlemsstaterne samarbejder på, når det gælder retlige og indre anliggender. Det skyldes, at man med traktaten har flyttet det mellemstatlige samarbejde om politi og strafferet til det overstatslige samarbejde. Fremtidige forslag på området må således forventes som udgangspunkt at blive fremsat på grundlag af reglerne om det overstatslige samarbejde om retlige og indre anliggender i tredje del, afsnit V, i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til traktaten, finder dermed anvendelse. Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V. Det følger i overensstemmelse hermed videre af protokollens artikel 2, at ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, er bindende for eller finder anvendelse i Danmark (”retsforbeholdet”).

For så vidt angår Schengen-samarbejdet bemærkes det, at Danmark – i det omfang Rådet fremover træffer foranstaltning om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i TEUF, tredje del, afsnit V – i henhold til protokollens artikel 4 (tidligere artikel 5) inden 6 måneder træffer foranstaltning om, hvorvidt Danmark vil gennemføre denne foranstaltning i dansk lovgivning. En dansk beslutning herom vil skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater (og associerede Schengen-lande).

2. Retsakter, der er vedtaget *inden* Lissabontraktatens ikrafttræden på grundlag af reglerne i TEU afsnit IV om politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager, vil fortsat være bindende for og finde anvendelse i Danmark (på mellemstatligt grundlag).

Danmark deltager således fortsat i fuldt omfang i det politimæssige og strafferetlige samarbejde, der hviler på et retsgrundlag vedtaget inden Lissabontraktatens ikrafttræden.

Som følge af det under pkt. 1 anførte har Danmark derimod som udgangspunkt ikke mulighed for at deltage i videreudviklingen af dette samarbejde, herunder i forbindelse med fremtidige retsakter, der erstatter eller ændrer gældende retsakter på området.

Særligt for så vidt angår Stockholm-programmet, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd på et møde den 10.-11. december 2009, bemærkes, at forslag til retsakter til udmøntning af programmet må forventes som udgangspunkt at blive fremsat på grundlag af reglerne om det overstatslige samarbejde om retlige og indre anliggender i TEUF tredje del, afsnit V. Danmark vil således – som følge af retsforbeholdet – ikke kunne deltage i vedtagelsen af sådanne forslag, ligesom vedtagne retsakter ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Det tilføjes, at Danmark allerede før Lissabontraktatens ikrafttræden som følge af det danske retsforbehold som udgangspunkt ikke har deltaget i de dele af EU's samarbejde om retlige og indre anliggender, der også forud for Lissabontraktatens ikrafttræden har været af overstatslig karakter – herunder samarbejdet om civilret.

Der kan endvidere henvises til Udenrigsministeriets besvarelse af 13. januar 2010 af spørgsmål nr. 1 ad KOM (2009) 0262 fra Folketingets Europaudvalg, hvor der bl.a. redegøres for betydningen af det danske retsforbehold set i lyset af vedtagelsen af Stockholm-programmet. Der vedlægges en kopi af besvarelsen.